

דוח יחס כושר פירעון כלכלי

שירביט חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר, 2019

תוכן עניינים

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

שירביט חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר, 2019

<u>עמוד</u>	
3	דוח מיוחד של רואה חשבון המבקר
4	רקע ודרישות גילוי
5	הגדרות
6	מתודולוגיית חישוב
7	הערות והבהרות
8	סעיף 1 - יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון
9	סעיף 2 - מאזן כלכלי
10	סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי
12	סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח
13	סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
15	סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
16	סעיף 5 - סף הון (MCR)
17	סעיף 6 - השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה
18	סעיף 7 - מגבלות על חלוקת דיבידנד

לכבוד
הדירקטוריון של שירביט חברה לביטוח בע"מ

א.ג.נ.,

**הנדון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בעניין כושר פירעון
לכלכלי מבוסס Solvency II של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2019**

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - SCR) ואת ההון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2019 (להלן - המידע), הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה המצורף בזה (להלן - הדוח).

הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה) בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II כפי שנכללו בחוזרי הממונה 2020-1-15 מיום 14 באוקטובר, 2020 (להלן - ההוראות).

החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי, ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בנספח ב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מיום 3 בדצמבר, 2017, המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון וההנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות, הוכן והוצג מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד' (2) - הערות והבהרות בדבר יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
28 באוקטובר, 2020

א. רקע ודרישות גילוי

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") 2020-1-15 - "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו לאחרונה בחוזר 2020-1-17 (להלן - "הוראות הגילוי").

חוזר סולבנסי קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות בחוזר סולבנסי. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

א) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן - "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר 2019 - 75% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2018 - 70%);

ב) דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות כגון שיעור רווח חיתומי, הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

ב. הגדרות

- אומדן מיטבי (Best Estimate) - צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT) - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
- הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) - הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
- הון נדרש לכושר פירעון - סך ההון הנדרש של חברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות ובהוראות הפריסה של ההון הנדרש ככל שחלות על החברה.
- הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - Solvency Capital Requirement, הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- הון עצמי מוכר - סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הון רובד 1 בסיסי - הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
- הון רובד 1 נוסף - שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
- הון רובד 2 - מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששוים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
- השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון - מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
- יחס כושר פירעון - היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- התאמת תרחיש מניות - דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- מאזן כלכלי - מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- מרווח סיכון (RM) - סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
- סף הון מינימלי (MCR) - הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- תקופת פריסה - במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.
- UFR - שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- מתאם תנודתיות (VA) - רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- מבוקר - המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

ג. מתודולוגיית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר, 2019 חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי על הבהרותיו. נתוני יחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר, 2018 חושבו בהתאם להוראות הממונה כפי שנכללו בחוזר ביטוח 9-1-2017 מיום 1 ביוני, 2017. להלן עיקרי ההוראות והשינויים בהם:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שהחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן היחיד. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים ושל הוצאות רכישה נדחות.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח כללי, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

להלן תמצית עיקרי השינויים שחלו בהוראות הממונה בחוזר סולבנסי הנוכחי לעומת חוזר ביטוח 9-1-2017, הרלוונטים לחברה:

1. עדכון הוראות שונות בחישוב ההון הנדרש: עדכון פישוטים, עדכון סטיות תקן, הוספת גורמי סיכון, עדכון תרחישים ועוד.
2. הגדלת ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה, מעבר ליתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי, עד ל-5% מההון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

ג. מתודולוגיית החישוב (המשך)

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- הרווחים עתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT בלבד.

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם למידע ששימש בסיס לדיווח השנתי של החברה לשנת 2019. לא הובא בחשבון מידע אשר גובש לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של החברה לשנת 2019 אם וככל שבוצע.

דוח יחס כושר פירעון זה הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה ביום 31 בדצמבר, 2019. לפיכך, דוח זה לא עודכן להשלכות נגיף הקורונה אם וככל שאלו קיימות. מידע נוסף בקשר להשלכות משבר נגיף הקורונה ראה באור 1 לדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2020 וכן לדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2020.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב. למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות

(א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ולהוראות רגולטוריות תכופות. ראה בקשר לכך סעיפים 2.1.1.4, 2.2.1.5, 3.1.4, 3.4.3, 4.1 בפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2019 וכן בסעיף 1.5 בדוח דירקטוריון ליום 30 ביוני, 2020.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

(ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת בבאור 27 לדוחות הכספיים לשנת 2019 וכן בבאור 6 בדוח התקופתי ליום 30 ביוני, 2020, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון.

סעיף 1 - יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון

1. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	
		מבוקר
		אלפי ש"ח
323,837	305,175	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 3
135,985	145,795	הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 4
187,852	159,380	עודף (**)
238%	209%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

(*) כל הנתונים בדוח זה, המתייחסים ליום 31 בדצמבר, 2018, מוצגים בהתחשב בהוראות המעבר כפי שהיו בתוקף לאותו מועד.
 (***) לא התרחשו פעולות הוניות בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

שינויים מהותיים לעומת אשתקד:

הגידול בהון המוכר נובע בעיקר מתוצאות הפעילות העסקית בשנת 2019. הירידה בהון הנדרש לכושר פירעון עיקרו בירידה בדרישות ההון בגין הסיכונים הביטוחיים כתוצאה משינויים בפעילות העסקית והן כתוצאה מהגדלת ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה (מעבר לעתודת המס במאזן הכלכלי) מרווחים עתידיים כאמור בסעיף ג' לעיל ומנגד קיטון השפעת יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה משיעור של 70% SCR לשיעור של 75% SCR וגידול בתרחיש מניות.

לפרטים בדבר יחס כושר פירעון כלכלי ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר פירעון כלכלי ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 7 להלן.

2. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018	
		מבוקר
		אלפי ש"ח
61,193	65,608	סף הון (MCR) - ראה סעיף 5א'
283,435	267,651	הון עצמי לעניין סף הון - ראה סעיף 5ב'

סעיף 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר, 2018		ליום 31 בדצמבר, 2019		מידע אודות מאזן כלכלי	
מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי		
מבוקר		מבוקר		אלפי ש"ח	
-	6,458	-	6,360	2	נכסים בלתי מוחשיים
-	36,901	-	34,631	3	הוצאות רכישה נדחות רכוש קבוע
37,647	37,647	39,141	39,141		
948	948	951	951	4	סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח
78,255	78,255	81,051	81,051		נדל"ן להשקעה - אחר
304,947	337,099	366,506	399,082		נכסי ביטוח משנה
12,638	12,638	17,905	17,905		חייבים ויתרות חובה
642,184	640,407	593,099	588,725		השקעות פיננסיות אחרות:
176,148	172,479	162,770	157,893	5	נכסי חוב סחירים
6,993	6,993	14,281	14,281		נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות מניות
60,993	60,993	59,592	59,592		אחרות
886,318	880,872	829,742	820,491		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
19,667	19,667	51,363	51,363		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
91,155	91,155	82,642	82,642		נכסים אחרים
1,431,575	1,501,640	1,469,301	1,533,617		סך כל הנכסים
255,682	231,236	272,185	257,167		הון
255,682	231,236	272,185	257,167		הון רובד 1 בסיסי
					סך כל ההון
849,468	972,036	836,036	938,396	1,6	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
28,996	-	24,754	-	1	מרווח סיכון (RM)
22,737	10,037	24,926	17,124	7	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
212,436	226,476	246,249	258,175	8	זכאים ויתרות זכות
50,645	50,244	53,387	50,991	9	התחייבויות פיננסיות
11,611	11,611	11,764	11,764		התחייבויות אחרות
1,175,893	1,270,404	1,197,116	1,276,450		סך כל ההתחייבויות
1,431,575	1,501,640	1,469,301	1,533,617		סך כל ההון וההתחייבויות

סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח ונכסי ביטוח משנה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס הערכה מיטבית (להלן - BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בבאור 25 לדוחות הכספיים לשנת 2019.

תזרים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע על ידי הממונה.

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים. בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף ד(1) לעיל הערות והבהרות.

הנחות עיקריות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכה החברה בחישובים הינן כדלקמן:

1. ריבית היוון - עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) הכל כפי שנקבע על ידי הממונה.
2. שיעור האינפלציה נקבע כהפרש בין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה שקליות לבין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה צמודות. יצוין כי הנחת האינפלציה רלוונטית למוצרים עם סכומי ביטוח, פרמיות ו/או ריביות צמודות למדד, וכן להוצאות, תביעות ו/או פרמיות שהחברה מניחה שישתנו בשיעור המדד או בשיעור אחר שהוא צמוד למדד.
3. עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם - בהתאם לניסיון העבר של החברה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפים בעלי זנב ארוך.

(2) נכסים בלתי מוחשיים - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.

(3) הוצאות רכישה נדחות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(4) השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחות החוזר. ערך זה מחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים.

סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

- (5) נכסי חוב בלתי סחירים - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (6) התחייבויות תלויות - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ג.2.ב לעיל.
- (7) התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים והתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
- (8) זכאים ויתרות זכות - בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.
- (9) התחייבויות פיננסיות - בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

סעיף ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר, 2019		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
מבוקר		
אלפי ש"ח		
469,530	366,506	836,036
469,530	366,506	836,036

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר, 2018		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
מבוקר		
אלפי ש"ח		
544,521	304,947	849,468
544,521	304,947	849,468

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2019			
סה"כ	הון רובד 2 מבוקר אלפי ש"ח	הון רובד 1 בסיסי	
324,825	52,640	272,185	הון עצמי
(988)	-	(988)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
<u>323,837</u>	<u>52,640</u>	<u>271,197</u>	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)

ליום 31 בדצמבר, 2018			
סה"כ	הון רובד 2 מבוקר אלפי ש"ח	הון רובד 1 בסיסי	
306,327	50,645	255,682	הון עצמי
(1,152)	-	(1,152)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
<u>305,175</u>	<u>50,645</u>	<u>254,530</u>	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרות "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' בפרק 2 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד - "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן - נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום הפרסום לראשונה של הדוח.

(ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019
מבוקר באלפי ש"ח	
254,530	271,197
254,530	271,197
30,369	31,739
20,276	20,901
50,645	52,640
305,175	323,837

הון רובד 1
הון רובד 1 בסיסי
סך הון רובד 1

הון רובד 2
מכשירי הון משני מורכב
מכשירי הון שלישוני מורכב

סך הון רובד 2

סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019
מבוקר	
דרישת הון	
באלפי ש"ח	
73,009	76,793
18,189	18,514
6,022	5,027
163,324	141,895
(55,012)	(54,013)
205,532	188,216
25,484	25,081
(22,737)	(31,983)
208,279	181,314
70%	75%
145,795	135,985

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)

הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק *
הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (NSLT)
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

הון נדרש בשל סיכון תפעולי
התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה (**)

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות

שיעור הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה מ- SCR (באחוזים)

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

(* בהתאמת תרחיש מניות מספרי השוואה הוצגו מחדש.
(** ראה סעיף ג' לעיל.)

סעיף 5 - סף הון (MCR)(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
מבוקר	
באלפי ש"ח	
78,118	65,274
36,449	33,996
65,608	61,193
<u>65,608</u>	<u>61,193</u>

סף הון לפי נוסחת MCR
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר, 2019		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
מבוקר		
אלפי ש"ח		
323,837	52,640	271,197
(40,402)	(40,402)	-
<u>283,435</u>	<u>12,238</u>	<u>271,197</u>

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון *

הון עצמי לעניין סף הון

* בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

ליום 31 בדצמבר 2018		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
מבוקר		
אלפי ש"ח		
305,175	50,645	254,530
(37,524)	(37,524)	-
<u>267,651</u>	<u>13,121</u>	<u>254,530</u>

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון *

הון עצמי לעניין סף הון

* בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

סעיף 6 – השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

ליום 31 בדצמבר, 2019

ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון	השפעת התאמת תרחיש מניות	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	
מבוקר אלפי ש"ח					
860,790	-	-	-	860,790	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
271,197	-	-	-	271,197	הון רובד 1 בסיסי
323,837	-	-	-	323,837	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
183,854	-	(42,719)	(5,150)	135,985	הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2018

ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון	השפעת התאמת תרחיש מניות	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	
מבוקר אלפי ש"ח					
878,464	-	-	-	878,464	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
254,530	-	-	-	254,530	הון רובד 1 בסיסי
305,175	-	-	-	305,175	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
213,514	-	(62,483)	(5,236)	145,795	הון נדרש לכושר פירעון

ראה תיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה בסעיף א - רקע ודרישות גילוי, סעיף קטן 1 - משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II לעיל.

סעיף 7 – מגבלות על חלוקת דיבידנד

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולתה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה. לצרכי חלוקת דיבידנד נדרשת החברה לקבוע יחס כושר פירעון אשר לדעתה יהווה כרית בטחון מספקת לסיכונים אלו.

בחודש ינואר 2018 קבע דירקטוריון החברה, כי עודף ההון של החברה לאחר חלוקת דיבידנד יהיה בהתאם לדרישות ההון של הממונה כמפורט להלן.

בהתאם למכתב שפרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019	
		מבוקר
		אלפי ש"ח
305,175	323,837	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
213,515	183,854	הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראה סעיף 6
91,660	139,983	עודף
143%	176%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		עודף ההון ביחס ליעד הדירקטוריון:
100%	100%	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (באחוזים)
91,660	139,983	עודף הון ביחס ליעד

(* לא התרחשו פעולות הוניות בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

(**) שינויים מהותיים לעומת אשתקד: הגידול בהון המוכר נובע בעיקר מתוצאות הפעילות העסקית בשנת 2019. הירידה בהון הנדרש לכושר פירעון כלכלי עיקרו בירידה בדרישות ההון בגין הסיכונים הביטוחיים כתוצאה משינויים בפעילות העסקית והן כתוצאה מהגדלת ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה (מעבר לעתודת המס במאזן הכלכלי) מרווחים עתידיים כאמור בסעיף ג' לעיל.

28 באוקטובר, 2020

מנהלת הסיכונים

מנכ"ל

יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח